

N. IORGA PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

IOSIF E. NAGHIU

N. Iorga a fost numit profesor suplinitor la Universitatea din București la catedra de Istorie medie și modernă prin adresa nr. 7821 din 17 octombrie 1894 (Anuarul Universității din București pe 1894—1895, p. 18). La Facultatea de Litere și Filosofie erau înscriși 264 studenți (221 studenți și 43 studente). Nicolae Iorga a ținut Cours de Istorie medie și modernă (Anuarul 1894—1895, p. 40). În 1895—1896 au fost numiți profesori la Facultatea de Litere și Filosofie Nicolae Iorga și Dimitrie Onciul (Anuarul Universității din București pe 1895—1896, p. 3). Nicolae Iorga a ținut curs de Istorie critică medievală și modernă (p. 41). La 22 ianuarie 1899 au fost numiți profesori titulari definitiv Nicolae Iorga, Dimitrie Onciul, N. Coculescu, Dr. Toma Ionescu, Dr. Cr. H. Buchiu, Dr. G. Asachi (Anuarul Universității din București pe 1898—1899, p. 5). Nota biografică se repetă în Anuarul pe 1898—1899, p. 21. În Anuarul pe 1899—1900 se mai adaugă că N. Iorga s-a născut la 5 iunie 1871 (p. 19). Aceeași notă biografică în Anuarul pe 1899—1900, p. 19. Se mai repetă în Anuarul pe 1901—1902, p. 20, pe anul 1902—1903, p. 20, pe anul 1903—1904, p. 20.

La începutul secolului al XX-lea încep a se forma seminariile universitare la București. De exemplu, în 1912-1913 „Seminarul de istorie medie și modernă Sub direcțiunea Dlui profesor Nicolae Iorga“.

În 1914 s-a împlinit o jumătate de veac de la înființarea Universității din București prin decretul 765 din 4/16 iulie 1864 dat de Domnitorul Principatelor Unite Alexandru Ioan Cuza, fiind Ministru al Instrucțiunii Publice și Cultelor Dimitrie Bolintineanu Consiliul Universității din București în ședința sa de la 1 martie 1914 cu ocazia deschiderii anului universitar. Pentru organizarea serbărilor jubiliare s-a format o comisiune compusă din Dr. Th. Ionescu, rectorul Universității din București, Badea Cireșeanu și Ioan Mihăcescu, din partea Facultății de Teologie, Nicolae Iorga și Constantin Rădulescu-Motru din partea Facultății de Filosofie și Litere, C. I. Istrate și Gheorghe Țițeica de la Facultatea de științe, I. Tanoviceanu și D. Negulescu, din partea Facultății de Drept, D. Petrini-Galați și Victor Babeș din partea Facultății de medicină. Comisia a ținut mai multe ședințe, a stabilit programul serbărilor jubiliare și a hotărât să elaboreze istoricul Universității din București. S-au făcut

multe pregătiri, dar a izbucnit primul război mondial și serbările nu s-au mai putut ține (Anuarul pe 1913—1914, p. 3-4).

Un grup de intelectuali din Craiova au instituit în 1916 Fondul Nicolae Iorga, acceptat de senatul universitar din 5 iunie 1916. Fondul N. Iorga consta din 10.000 lei rentă 5% (în 1916). Venitul acestui fond este destinat pentru ajutorarea unui student în istorie, după recomandarea Facultății de litere și filosofie (Anuarul pe 1915—1916, p. 9). Din 1915—1916 Universitatea din București n-a editat anuare pînă în 1923—1924.

La catedra lui Nicolae Iorga în 26 iunie 1926 este numit docent de Istorie medievală N. A. Constantinescu (Anuarul pe 1925—1926, p. 133). În 1927 Fondul N. Iorga este de 12.000 (Anuarul pe 1926—1927). La 1 octombrie 1928 Nicolae Iorga este ales rector al Facultății de Istorie și filosofie din București, numit prin decretul 2463. A îndeplinit funcția de decan pînă la 1 martie 1929. Ed la 1 martie 1929 a fost rectorul Universității din București. În 1930 se adaugă la schița biografică: Membru al Academiei Române. Corespondent de l'Institut de France, Director al Școlii Române din Franța, Agregat la Sorbone, Președintele Comisiunii Monumentelor Istorice (Anuarul pe 1928—1929, p. 109). N. Iorga a fost Rectorul Universității din București pînă la 3 martie 1932. În Anuarul pe 1931—1932 citim: „În urma numirii D-lui Rector N. Iorga ca președinte al Consiliului de Miniștri și Ministru al Instrucțiunii Publice, Senatul Universitar în ședința din 20 aprilie 1931 a dat delegație Domnului Profesor N. Basilescu, Decanul Facultății de Drept, fiind cel mai vechi decan“ (Anuarul pe 1931—1932, p. 3, nota 3). În 22 aprilie 1922 „Se decide ca suma provenită D-lui Prim Ministru N. Iorga ca diurnă de rector, la care dsa a renunțat, să fie dată Căminelor din str. Cantacuzino și Romană, ca cele mai sărace“ (Anuarul pe 1931—1932, p. 13). N. Iorga a publicat în Anuarul Universității din București pe 1932—1933 studiul Scrisori vechi de studenți 1822—1839 (p. 309-380).

În Anuarele Universității din București n-au apărut studii.

Primul Anuar al Universității din București a fost publicat de Titu Maiorescu în 1892. Acesta cuprinde biografii ale lui N. Iorga pe un an, pe doi, de exemplu: 1) Din activitatea științifică a lui N. Iorga în anul școlar 1928—1929 (în Anuarul pe 1929—1930, p. 80-99 de Barbu Teodorescu, fragment din marea operă Bibliografia lui N. Iorga ce va apare ceva mai târziu).

Deși în 1940—1944 nu se vorbea despre Nicolae Iorga în Anuarul Universității din București a apărut o notă despre moartea lui N. Iorga, N. Titulescu, V. Madgeru.

În Anuarul Universității din București pe anii 1940—1941, 1941—1942 citim: Au decedat Besnea Ștefan de la Facultatea de medicină, Bacalogu Constantin de la Facultatea de medicină, Emanoil David de la Facultatea de științe, Gavrilescu Constantin de la Facultatea de medicină veterinară, Iorga Nicolae de la Facultatea de litere, Minovici Nicolae de la Facultatea de medicină, Mușceleanu Cristian de la Facultatea de științe, Solacolu Theodor de la Facultatea de farmacie. Nicolae

Titulescu de la Facultatea de Drept, Gheorghe Zotta de la Facultatea de medicină (Anuarul Universității din București pe anii 1940—1941, 1941—1942, p. 409).

N. Iorga a fost sărbătorit și după moarte la Universitatea din București, 1964 cu prilejul centenarului Universității. La Universitatea din București s-a desvelit bustul genialului savant. Institutul de istorie universală din București se numește Nicolae Iorga și tot Nicolae Iorga se numește Institutul de istorie sud-est europeană din București. Cele două institute continuă tradiția științifică inaugurată de N. Iorga. În unele anuare apar și asistenții lui N. Iorga : Virginia Sacerdoțeanu (soția lui Aurelian Sacerdoțeanu), Marcel Emerit, care a ajuns profesor universitar în Franța. Mult timp i-a fost secretar Barbu Theodorescu.

N. Iorga a ilustrat aproape o jumătate de veac catedra de Istorie medievală de la Universitatea din București. După moartea lui N. Iorga a devenit titularul catedrei Constantin Marinescu, fost student a lui Iorga, fost redactor la revista franceză a lui N. Iorga, fost profesor la Universitatea din Cluj. În 1939—1940 în ultimul an de profesorat la Universitatea din București a ținut cursul despre Dezvoltarea imperialismului contemporan.

În răstimpul acestui aproape jumătate de veac, Nicolae Iorga n-a lipsit de la cursuri. Dacă se ducea în străinătate își făcea cursurile înainte.